

PATVIRTINTA
 Šiaulių rajono savivaldybės
 administracijos direktoriaus
 2019 m. vasario 5 d.
 įsakymu Nr. A-132

**2019–2023 METŲ SEZONINIO GRIPO IR ŪMINIŲ VIRŠUTINIŲ KVĖPAVIMO TAKŲ INFEKCIJŲ EPIDEMIOLOGINĖS
 PRIEŽIŪROS, PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS PRIEMONIŲ PLANAS**

Eil. Nr.	Priemonių pavadinimas	Vykdyto terminas	Vykdytojas	Teisės aktai
1	2	3	4	5
1. REGISTRAVIMAS, INFORMACIJOS TEIKIMAS, SERGAMUMO ANALIZĖ				
1.1.	Vykdyti asmenų, susirgusių gripu ir ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis (toliau – ŪVKTI), registraciją ir apskaitą.	Nuolat	Šiaulių rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – Šiaulių rajono ASPĮ)	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. kovo 22 d. įsakymo V-330 „Dėl privalomojo epidemiologinio registravimo objektų registravimo ir informacijos apie juos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – įsakymo Nr. V-330) 4 punktas.
1.2.	Teikti informaciją Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentui (toliau – NVSC Šiaulių departamentas) (<i>Vilniaus g. 229, Šiauliai, tel. (8 41) 59 63 74, faks. (8 41) 52 54 75, el. p. šiauliai@nvsc.lt</i>) apie registruotus gripo (J10-J11) ir ŪVKTI (J00-J06) atvejus pagal patvirtintas statistines ataskaitas formas.	Kiekvieną pirmadienį iki 10 val. (už praėjusią savaitę)	Šiaulių rajono ASPĮ	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. sausio 20 d. įsakymas Nr. V-58 „Dėl gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų epidemiologinės priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (toliau – įsakymo Nr. V-58), 6.1 papunktis, 1 priedas.
1.3.	Teikti duomenis NVSC Šiaulių departamentui apie dėl gripo hospitalizuotus asmenis el. paštu arba faksu.	Gripo sezono metu –	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Įsakymo Nr. V-58 6.5 papunktis, 2 priedas.

		kiekvieną pirmadienį iki 10 val. (nuo 40-osios kalendorinės metų savaitės iki 20-osios – kitų metų kalendorinės savaitės)	(toliau – RŠL)	
1.4.	Informuoti NVSC Šiaulių departamentą apie kiekvieną nustatytą ar įtariamą mirties nuo gripo ar ŪVKTI atvejį.	Nuolat	Šiaulių rajono ASPĮ	Įsakymo Nr. V-58 6.3 papunktis.
1.5.	Informuoti Nacionalinę visuomenės sveikatos priežiūros laboratoriją (toliau – NVSPL) el. paštu arba faksu (<i>el. p. priimamasis.zolyno@nvspl.lt, faks. (8 5) 210 5405</i>)) apie kiekvieną ASPĮ laboratorijoje patvirtintą gripo atvejį nurodant virusologinio tyrimo datą ir metodą, nustatyto viruso tipą, paciento amžių, lytį, gyvenamąją vietą, susirgimo datą, pagrindinius klinikinius simptomus, informaciją apie skiepijimą nuo gripo bei antivirusinių vaistų vartojimą. Pirminiai ėminiai siunčiami viruso padermėms saugoti ir sekoms nustatyti.	Laboratoriškai patvirtinus gripo atvejį	Šiaulių rajono ASPĮ, NVSPL	Ėminiai pristatomi į NVSPL Šiaulių skyrių (<i>Dubijos g. 40, Šiauliai, tel. (8 41) 39 98 79 el. p. priimamasis.siauliai@nvspl.lt</i>) Įsakymo Nr. V-58 6.2 papunktis.
1.6.	Paimti ėminius asmenims, gydomiems intensyvios terapijos skyriuose, kuriems įtariamas gripas ir (ar) jo sukeltos komplikacijos, taip pat ėminius mirties dėl įtariamo gripo ir (ar) jo sukeltų komplikacijų atvejais ir siųsti į NVSPL gripo virusologiniams tyrimams atlikti.	Įtarus gripą pacientui	RŠL, NVSPL	Ėminiai pristatomi į NVSPL Šiaulių skyrių (<i>Dubijos g. 40, Šiauliai, tel. (8 41) 39 98 79 el. p. priimamasis.siauliai@nvspl.lt</i>) Įsakymo Nr. V-58 6.7 papunktis, 6 priedas.
1.7.	Vykdyti sergamumo gripu ir ŪVKTI stebėseną. Įvertinti sergamumo gripu ir ŪVKTI intensyvumą, dinamiką. Sergamumui pasiekus epideminį lygį arba grįžus į įprastą lygį, informuoti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos savivaldybės gydytoją (<i>Sukilėlių g. 41, Šiauliai, tel. (8 41) 59 66 95, faks. (8 41) 52 38 86, el. p.</i>	Pasiekus epideminį sergamumo gripu ir ŪVKTI lygį	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-58 7.2 papunktis.

	<i>inga.rimgailiene@siauliu raj.lt, prim@siauliu raj.lt)</i> ir rekomenduoti skelbti gripo epidemijos pradžią arba pabaigą.			
1.8.	Teikti informaciją Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrai (toliau – ULAC) (<i>Nugalėtojų g. 14 A, Vilnius, tel. (85) 23 0 01 25 faks. (85) 276 7968, el. p. ulac@ulac.lt.</i>): - apibendrintus savaitės duomenis apie registruotus gripo ir ŪVKTI atvejus bei duomenis apie dėl gripo hospitalizuotus asmenis; - savivaldybės administracinėje teritorijoje sergamumui gripu ir ŪVKTI pasiekus epideminį lygį ir grįžus į įprastą lygį; - apie kiekvieną mirties nuo gripo ar ŪVKTI atvejį; - apie kiekvieną ASPI laboratorijoje patvirtintą sezoninio gripo bei gripo, sukkelto naujojo gripo viruso potipio, atvejį.	Kiekvieną pirmadienį iki 12 val.	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-58 7.1 papunktis, 1, 2 priedai.
1.9.	Gripo sezono metu žiniasklaidai, suinteresuotoms institucijoms teikti informaciją apie epidemiologinę gripo ir ŪVKTI situaciją, rekomenduoti gripo profilaktikos ir kontrolės priemones.		NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šiaulių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – ŠRSVSB)	Įsakymo Nr. V-58 7.4 papunktis.
2. SEZONINIO GRIPO PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS PRIEMONĖS NEEPIDEMINIU LAIKOTARPIU				
2.1.	Apsirūpinti sezoninio gripo vakcina. Vykdyti rizikos grupių (slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninių arba skyrių pacientų bei socialinės globos įstaigų gyventojų; vyresnių nei 65 metų amžiaus asmenų; suaugusiųjų ir vaikų, sergančių lėtinėmis ligomis; sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų; nėščiųjų) asmenų skiepimą sezonine gripo vakcina, finansuojama valstybės biudžeto lėšomis.	Kiekvienais metais (rugsėjo–gruodžio mėn.)	Šiaulių rajono ASPI	Įsakymo Nr. V-58 14 punktas.
2.2.	Registruoti ir perduoti informaciją apie galimas nepageidaujamas reakcijas į gripo vakciną. Vykdyti skiepimus nuo gripo, laikytis imunoprofilaktikos taisyklių.	Kiekvienais metais (rugsėjo–gruodžio mėn.)	Šiaulių rajono ASPI	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. balandžio 27 d.

				įsakymas Nr. V-471 „Dėl imunoprofilaktikos organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
2.3.	Vykdyti asmenų, kurie skiepijami darbdavio lėšomis, sezoninę vakcinaciją nuo gripo.	Kiekvienais metais (spalio–lapkričio mėn.)	Įmonių ir įstaigų vadovai, Šiaulių rajono ASPI	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. spalio 14 d. įsakymas Nr. V-716 „Dėl darbuotojų, kurie skiepijami darbdavio lėšomis, profesijų ir pareigybių sąrašo patvirtinimo“.
2.4.	Teikti ataskaitas NVSC Šiaulių departamentui apie rizikos grupių skiepijamą nemokama sezonine gripo vakcina ir apie skiepijimus komercine sezoninio gripo vakcina.	Už praėjusį mėnesį iki kito mėnesio 5 d. (rugsėjo–kovo mėn.)	Šiaulių rajono ASPI, licencijuotų šiai veiklai įmonių vadovai	Įsakymo Nr. V-58 6.6 papunktis, 1, 2 priedai.
2.5	Teikti ataskaitas ULAC apie rizikos grupių skiepijamą nemokama sezonine gripo vakcina bei apie skiepijimus komercine sezoninio gripo vakcina.	Už praėjusį mėnesį iki kito mėnesio 10 d. (rugsėjo–kovo mėn.)	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-58 7.3 papunktis.
2.6.	Užtikrinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų aprūpinimą būtinosiomis kvėpavimo takų asmens apsaugos ir rankų higienos priežiūros priemonėmis.	Nuolat	Šiaulių rajono ASPI	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. liepos 31 d. įsakymas Nr. V-719 „Būtinųjų asmens apsaugos priemonių, skirtų apsaugoti nuo kvėpavimo takų virusinių infekcijų, sąrašo patvirtinimo“.
2.7.	Pasiruošti didesniai sergančiųjų gripu priėmimui: - numatyti papildomą registratūros darbuotojų skaičių; - skirti daugiau telefonų iškvietimams į namus priimti; - numatyti papildomas medikų brigadas ligonių aptarnavimui namuose, aprūpinant juos transportu ir asmens apsaugos priemonėmis.	Kiekvienais metais (geriausiai rugsėjo–spalio mėn.)	Šiaulių rajono ASPI	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. V-140 „Dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kilus gripo

				pandemijai tvarkos aprašo patvirtinimo“.
2.8.	Bendrojo ugdymo mokykloje (toliau – Mokykla) spręsti užsiėmimų nutraukimo klausimą, jei klasėje dėl gripo ir ŪVKTI kolektyvo nelanko daugiau nei 20 proc. vaikų. Svarstyti laikiną mokyklos veiklos nutraukimą, jei jos dėl gripo ir ŪVKTI nelanko daugiau kaip 50 proc. mokinių. Priimtą sprendimą derinti su Šiaulių rajono savivaldybės administracija (toliau – ŠRSA) ir NVSC Šiaulių departamentu.	Sergamumo gripu ir ŪVKTI pakilimo laikotarpiu	Švietimo įstaigų vadovai	
2.9.	Teikti informaciją Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriui (toliau – ŠRSA Švietimo skyrius) apie Mokyklose nutrauktų klasių ugdymo veiklą dėl aukšto mokinių sergamumo gripu ir ŪVKTI.	Sergamumo gripu ir ŪVKTI pakilimo laikotarpiu	Švietimo įstaigų vadovai, jų įgalioti asmenys	
2.10.	Teikti informaciją NVSC Šiaulių departamentui ir ŠRSVSB apie Šiaulių rajono švietimo įstaigas, kuriose dėl aukšto vaikų sergamumo gripu ir ŪVKTI laikinai apribota / sustabdyta ugdymo veikla.	Sergamumo gripu ir ŪVKTI pakilimo laikotarpiu	ŠRSA Švietimo skyrius	

3. SEZONINIO GRIPŲ PLITIMĄ RIBOJANČIOS PRIEMONĖS EPIDEMINIO SERGAMUMO LAIKOTARPIU

3.1.	Pasiekus sergamumui gripu ir ŪVKTI epideminį lygį Šiaulių rajono savivaldybės administracinėje teritorijoje, NVSC Šiaulių departamento siūlymu, skelbti gripo epidemijos pradžią.	Pasiekus epideminį sergamumo gripu ir ŪVKTI lygį	ŠRSA	
3.2.	Pradėti ligonių aptarnavimą taikant nurodytas šiame plane (2.7 punkte) priemones. Organizuoti ir atlikti papildomas prevencines priemones: Ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose: - pertvarkyti besikreipiančių ligonių srautus ir karščiuojančius ligonius priiminėti atskirai nuo kitų ligonių; - esant reikalui įstaigos darbą organizuoti savaitgaliais, švenčių dienomis, pagal galimybes pailginti darbo valandas; - paskelbti informaciją apie įstaigos darbo tvarką įstaigos skelbimų lentoje; - ligonius, sergančius sunkiomis gripo formomis ar komplikacijomis, nukreipti gydytis į stacionarus; - taikyti ankstyvos ligos išaiškinimo diagnostikos algoritmus; - pakeisti priėmimus ASPI vizitais į namus pas karščiuojančius	Epideminio sergamumo gripu ir ŪVKTI laikotarpiu	Šiaulių rajono ASPI (ambulatorinės ir stacionarios), Šiaulių miesto GMP, socialinės globos ir kitų įstaigų, kur gydomi ar slaugomi rizikos grupių asmenys, švietimo įstaigų vadovai.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. V-536 „Dėl sezoninio gripo bei gripo, sukkelto naujo viruso potipio (pandeminio gripo), diagnostikos, gydymo ir profilaktikos antivirusiniais vaistais metodikų patvirtinimo“, įsakymo Nr. V-756 8 punktas.

<p>ligonius.</p> <p>Stacionarinėse sveikatos priežiūros įstaigose:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nutraukti ligonių lankymą ligoninėje; - riboti planines operacijas ir planine tvarka hospitalizuojamų ligonių skaičių; - numatyti karantino taikymo tvarką; - numatyti gripu sergančių ligonių hospitalizacijai izoliacines palatas; - numatyti priemones ir paskirti atsakingus asmenis, kad būtų užtikrinta, jog darbuotojai, kurie kontaktuoja su sergančiais gripu pacientais, dėvėtų apsaugos priemones (veido kaukes, medicininę aprangą) ir laikytųsi higienos rekomendacijų; - paskirti asmenis, atsakingus už perorganizavimo darbus, perorganizavimo tvarkos ir procedūrų aprašų projektų parengimą. <p>ASPI, socialinės globos ir kitose įstaigose, kur yra gydomi ar slaugomi rizikos grupių asmenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gripu sergantiems pacientams (ypač kūdikiams ir vaikams) pirmąją ligos savaitę (ypač pirmosiomis 5 dienomis) skirti atskirą palatą (patalpą); - užtikrinti, kad įstaigos darbuotojai, kurie kontaktuoja su sergančiais gripu pacientais, dėvėtų apsaugos priemones (veido kaukes, medicininę aprangą) ir laikytųsi higienos rekomendacijų; - numatyti priemones, užtikrinančias globos įstaigų pacientų, sergančiųjų sunkiomis gripo ir ŪVKTI formomis, hospitalizaciją remiantis nustatytais kriterijais; - įstaigos darbuotojams, kuriems pasireiškia gripo arba ŪVKTI simptomai, laikinai nekontaktuoti su pacientais ar įstaigos globotiniais; - globotinius aptarnaujančiam personalui uždrausti dirbti turint peršalimo simptomų; - asmenims, kuriems pasireiškia gripo arba ŪVKTI simptomai, atidėti hospitalizuotų ir globos namuose gyvenančių asmenų lankymus; - užtikrinti higienos režimo reikalavimų vykdymą globos įstaigose. 			<p>Lietuvos higienos norma HN 47-1: 2012 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai“.</p> <p>Lietuvos higienos norma HN 125:2011 „Suaugusių asmenų stacionarios socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.</p>
---	--	--	---

	<p>Švietimo įstaigose:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įpareigoti ikimokyklinių ugdymo įstaigų, bendrojo lavinimo mokyklų atsakingus asmenis reguliariai vėdinti patalpas, ugdymui skirtas patalpas kuo dažniau valyti drėgnu būdu, reikalui esant naudoti dezinfekcines medžiagas; - paskirti bendrojo lavinimo mokyklų atsakingus asmenis, atsakingus už dėl ligos neatvykusių į kolektyvus vaikų ir darbuotojų apskaitą, teikti informaciją Savivaldybės administracijos Švietimo skyriui kiekvieną dieną iki 10 val.; - vaikus aptarnaujančiam personalui uždrausti dirbti turint peršalimo ligos simptomų; - užtikrinti, kad vaikai su peršalimo simptomais, kuo greičiau būtų izoliuoti, o sergantys – nepriimami į švietimo įstaigą. 			HN 75:2016, HN 21:2017
3.3.	Mokykloje spręsti užsiėmimų nutraukimo klausimą jei kolektyve serga ir mokyklos dėl gripo ir ŪVKTI nelanko daugiau nei 20 proc. vaikų. Apie priimtą sprendimą informuoti ŠRSA Švietimo skyrių.	Epideminio sergamumo gripu ir ŪVKTI laikotarpiu	Švietimo įstaigų vadovai	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 3 d. įsakymas Nr. V-756 „Dėl gripo epidemijos šalyje skelbimo ir atšaukimo kriterijų bei rekomenduojamų gripo plitimo ribojimo priemonių sąrašo patvirtinimo“ 8 punktas (toliau – įsakymo Nr. V-756).
3.4.	Teikti informaciją NVSC Šiaulių departamentui ir ŠRSVSB apie Šiaulių rajono švietimo įstaigas, kuriose dėl aukšto vaikų sergamumo gripu ir ŪVKTI laikinai apribota / sustabdyta ugdymo veikla.	Epideminio sergamumo sezoniniu gripu ir ŪVKTI laikotarpiu kasdien iki 12 val.	ŠRSA Švietimo skyrius	
3.5.	Neplanuoti naujų masinių renginių bei neišduoti leidimų naujiems renginiams rengti.	Atsižvelgus į epideminio sergamumo gripu ir ŪVKTI intensyvumą	ŠRSA, Įstaigų vadovai, NVO	Įsakymo Nr. V-756 8 punktas.

3.6.	Šiaulių rajono savivaldybės administracinėje teritorijoje sergamumui gripu ir ŪVKTI grįžus į įprastą lygį, NVSC Šiaulių departamento siūlymu, skelbti gripo epidemijos pabaigą.	Sergamumui gripu ir ŪVKTI grįžus į įprastą lygį	ŠRSA	
4. SEZONINIO GRIPŲ EPIDEMIOLOGINĖ PRIEŽIŪRA, PAREMTA PASIRINKTINE KLINIKINE VIRUSOLOGINE DIAGNOSTIKA				
4.1.	Paskirti Šiaulių rajono ASPĮ šeimos, vidaus ligų ar vaikų ligų gydytojus, kurie vykdys gripo ir ŪVKTI epidemiologinę priežiūrą, paremtą pasirinktine klinicine virusologine diagnostika.	Kasmet	Šiaulių rajono ASPĮ vadovai	Įsakymo Nr. V-58 11, 13 punktai.
4.2.	Teikti gripo ir ŪVKTI pasirinktinės klinikinės virusologinės diagnostikos savaitinius duomenis el. paštu arba faksu NVSC Šiaulių departamentui.	Kiekvieną pirmadienį (už praėjusią savaitę)	Paskirti gydytojai	Įsakymo Nr. V-58 11 punktas, 4 priedas.
4.3.	Diagnozavus kliniskus sezoninio gripo atvejus, imti bandinius, laikantis Bandinių gripo virusologiniams tyrimams paėmimo ir transportavimo reikalavimų; kiekvienam bandiniui užpildyti Bandinio siuntimo gripo virusologiniam tyrimui ir tyrimų rezultatų lapą. Užtikrinti, kad bandiniai gripo virusologiniams tyrimams, būtų laiku ir laikantis temperatūros režimo pristatyti į NVSP laboratorijos Šiaulių skyrių.	Nuolat	Paskirti gydytojai, Šiaulių rajono ASPĮ vadovai	Įsakymo Nr. V-58 15 punktas, 5, 6 priedai.
4.4.	Teikti konsultacijas bandinių paėmimo ir transportavimo klausimais, aprūpinti klinikinėje virusologinėje diagnostikoje dalyvaujančias ASPĮ transportinėmis terpėmis ir priemonėmis bandiniams paimti.	Nuolat	NVSPL Šiaulių skyrius	Įsakymo Nr. V-58 17.2, 17.3 papunkčiai.
4.5.	Apibendrinti Šiaulių rajono gydytojų, dalyvaujančių gripo epidemiologinėje priežiūroje, paremtoje pasirinktine klinicine virusologine diagnostika, pateiktus savaitinius duomenis ir juos teikti į Užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų valstybės informacinę sistemą.	Kiekvieną trečiadienį	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-58 16.2 papunktis.
4.6.	Stebėti ir įvertinti Šiaulių rajono gydytojų, atliekančių gripo ir ŪVKTI pasirinktinę klinikinę virusologinę diagnostiką, klinikinius duomenis ir virusologinių tyrimų rezultatus.	Nuolat	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-58 10 punktas.